

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุพรรณบุรี**

**PEOPLE'S PARTICIPATION OF DEVELOPMENT PLAN
IN LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN SUPHANBURI PROVINC.**

ผศ.ดร.ชนนพล อินทร์จันทร์

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี 4) ศึกษาปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี และ 5) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยแบบผสมโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งจำนวน 384 คน จาก 10 อำเภอ 39 เทศบาลและ 100 องค์กรบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ ประชาชนที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น กรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย โดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (To Consult) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) การมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve) และการมีส่วนร่วมในระดับมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower) (2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจภายในมีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ

มีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี มี 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล เจตคติ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลหรือไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ รางวัลหรือผลประโยชน์ ชื่อเสียงหรือการได้รับการยอมรับ การได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย หลักความโปร่งใส และหลักความรับผิดชอบ (4) ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจภายใน ปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า (5) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ การเสริมสร้างการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน / การจัดทำแผน / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

Research "Public Participation in Development Plan of Local Government Organization The purpose of this study was to 1) study the level of public participation in the development process of the local government organization. 2) To study the relationship between factors and people's participation in the development plan of the local administration organization. 3) To study the factors affecting the people's participation in the development process of the local administrative organizations. 4) To study the problems and obstacles of people participation in the process of planning the development of local government organizations. And 5) to study ways to encourage people to participate in the development process of the local government organization. Applying the research methodology using mixed quantitative and qualitative methods. The samples used in quantitative research were: 384 people elected from 10 districts, 39 municipalities and 100 sub-district administrative organizations. The samples used in qualitative research were: The people who are the local development committee, the local development committee, the local development committee And the director of monitoring and evaluation of local development plans. Tools used in quantitative research are: The questionnaire was used for qualitative research.

The research found that (1) The level of public participation in the development process of the local government organization in Suphanburi province. Overall, the level of participation was low. The most popular measure was participation in the informational level (To Inform), followed by participation in the consultative level (To Consult). Participation in the level of integration. To Collaborate, To Involve, and To Empower. (2) Analyze the relationship between personal factors and people's participation in the process. Development plan of local government organization in Suphanburi province. The results showed

that the internal motivation factors had statistically significant relationship at .05. The analysis of local government organization factors and public participation in the development process of local administrative organizations in Suphanburi province. The results showed that all factors had statistically significant relationship at .01 level and (3) factors affecting people participation in the development process of local government organizations in Suphanburi. Indicators include personal attributes, attitudes, principles, rules of law, moral principles, participatory principles. And the main value. Factors that do not affect or influence the participation of people in the process of developing the plan. There are five indicators of local administration in Suphanburi Province: reward or benefit, reputation or recognition. Mandatory Transparency (4) Problems and obstacles in public participation in the development process of local administrative organizations in Suphanburi province. Personal factors include motivation in organizational factors, including the rule of law, principles of participation. (5) Guidelines for promoting public participation in the development process of local administrative organizations. In Suphanburi Personality factors include enhancing positive attitudes towards participation. Organizational factors include the strengthening of corporate governance practices.

Key words: Public participation, Planning, Local administration

บทนำ

การปกครองในประเทศไทยปัจจุบันเน้นการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากขึ้นโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (2540 : 26) จะมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารของภาครัฐอย่างกว้างขวางรวมทั้งสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เช่น หมวด 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมาตรา 76 บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ” นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 28) ได้บัญญัติในส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87(1) ที่ว่าส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจร

ในสังคมประชาธิปไตยกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจนรวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมี ส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมและกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้วยหลักการและบทบัญญัติต่างๆ ความท้าทายของผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ที่ว่า จะทำอย่างไรให้การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความหมายจริงในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี
5. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี” ในครั้งนี้มีผู้วิจัยสามารถกำหนดตัวแปรได้ต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

- 1) แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) ได้แก่ (1) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Individual) และ (2) ทักษะ (Attitude)
- 2) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) ได้แก่ (1) รางวัล (Rewards) หรือ ผลประโยชน์ (Compensation) (2) ชื่อเสียง (Famously) หรือการได้รับการยอมรับ (To be Recognized) และ (3) อำนาจที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย (Authority)

ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 6 หลักการสำคัญประกอบด้วย

- 1) หลักนิติธรรม (Rule of law)
- 2) หลักคุณธรรม (Virtue)
- 3) หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
- 4) หลักความโปร่งใส (Transparency)
- 5) หลักความรับผิดชอบ (Accountability)
- 6) หลักความคุ้มค่า (Worthiness)

2. ตัวแปรตาม (Dependents Variable)

จากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการต่างๆ ผู้วิจัยใช้แนวคิดหลักการของ International Association (IAP2) (1990) ประกอบด้วย 5 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform)

ระดับที่ 2 การมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (To Consult)

ระดับที่ 3 การมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve)

ระดับที่ 4 การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate)

ระดับที่ 5 การมีส่วนร่วมในระดับมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower)

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 แรงงูใจภายในของประชาชน มีความสัมพันธ์ต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 3 แรงงูใจภายนอกของประชาชน มีความสัมพันธ์ต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 4 แรงงูใจภายในของประชาชนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 5 แรงงูใจภายนอกของประชาชนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านองค์การมีความสัมพันธ์ต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านองค์การมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

(1) ประชาชนที่เป็นกรรมการพัฒนาท้องถิ่น กรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2548

(2) ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

(1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ประชาชนที่เป็นกรรมการท้องถิ่น กรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2548

(2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างบุคคลที่จะเป็นตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป็นข้อเสนอแนะให้นักวิจัยที่จะใช้ผลการ วิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่นต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการศึกษา วิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research Method) กล่าวคือ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สำหรับการเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลาหนึ่งและใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) สำหรับการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 แบบ คือ 1) เครื่องมือแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ 2) เครื่องมือแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เครื่องมือแบบสอบถามใช้เก็บรวบรวม ข้อมูลเชิงปริมาณสำหรับกลุ่มตัวอย่างประชาชน ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ สอบถามจำแนกข้อมูลออกเป็น 3 ข้อ เป็นข้อ

คำถามเกี่ยวกับ อายุ เพศ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความ สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนก

ข้อมูลออกเป็น 2 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกข้อมูลออกเป็น 6 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการส่งเสริม การมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

2. เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพสำหรับกลุ่มตัวอย่าง กรรมการ พัฒนาท้องถิ่น กรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนของท้องถิ่นและกรรมการติดตามและ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนาของท้องถิ่นโดยดำเนินการดังนี้

1) หลังจากทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติวิจัยเรียบร้อยแล้วจะพิจารณาประเด็น ที่น่าสนใจในตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่มีปฏิสัมพันธ์กันและส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างสำหรับเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เชิงลึก(In-depth Interview) ราย บุคคล

2) ผู้วิจัยกำหนดประเด็นหลักของคำถามในการทำการวิจัยจำนวน 6 คำถามประกอบด้วย

(1) ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในครั้งนี้อย่างไร

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ข้อมูลข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร

(3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหา ความต้องการหรือให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ประชาชนเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร

(5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการ สร้างความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร

(6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีอำนาจในการ จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงปริมาณ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1.1 สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Product Moment) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์
- 1.2 สถิติอ้างอิง (Inference Statistic) ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้เพื่อศึกษาวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่ส่งผล
- 1.3 สถิติพื้นฐาน (Basic Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยหาความถี่ (Frequency) การกระจายอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เชิงคุณภาพ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Quality Data) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 2.1 เรียบเรียงข้อมูลจากเครื่องบันทึก เสียงและจากการจดบันทึกออกมาเป็นข้อความ แล้วจำแนกออกเป็นประเด็นต่างๆ
- 2.2 ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ข้อมูลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสมบูรณ์เพียงพอ ดังนี้
 - 2.2.1 การตรวจสอบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) รายบุคคล
 - 2.2.2 การตรวจสอบด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 แบบ
- 2.3 สรุปข้อมูลแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) อภิปรายผลข้อมูลตามทฤษฎีและปรากฏการณ์ เพื่อสร้างข้อสรุปรวบยอดและข้อเสนอแนะต่อไป

ผลการวิจัย

1.1 สรุปผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยโดยตัวชี้ที่ได้รับความคะแนนมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (To Consult) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) การมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve) และการมีส่วนร่วมในระดับมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower) ตามลำดับ

หากพิจารณาเป็นด้านในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุดคือการให้ข้อมูลที่มากพอเพื่อประกอบการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่การให้ข้อมูลอย่างหลากหลายที่ประชาชนเข้าใจได้ การให้ข้อมูลที่เป็นจริงถูกต้องตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้และการเปิดเผยข้อมูลไว้ในที่สาธารณะให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงได้ง่ายตามลำดับ

ในด้านการมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (To Consult) พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย โดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือ การรวบรวมและสรุปประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวางจนได้ข้อสรุป โดยไม่มีข้อคัดค้าน รองลงมาได้แก่ การนำเสนอแนะ ความคิดเห็น และประเด็นความห่วงใยไปเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาและการเปิดให้ประชาชนทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายไม่เลือกปฏิบัติ

ในด้านการมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve) พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด โดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองลงมาได้แก่การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับ

ในด้านการมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุดโดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือการนำแผนชุมชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองลงมาได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าไปเป็นคณะกรรมการต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างหลากหลายไม่เลือกปฏิบัติตาม ลำดับในด้านการมีส่วนร่วมในระดับการมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower) พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุดโดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้ประเมินผลตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองลงมาได้แก่การเปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้ดำเนินงานตามแผนงานโครงการ และกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้เสนอแผนงานโครงการกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับ

สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่าระดับการมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับมากที่สุดจากระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ คือการมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (To Consult) การมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) และการมีส่วนร่วมในระดับมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower) ตามลำดับ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่าโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีการทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อชี้แจง

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละปีในขณะเดียวกันก็จะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น แต่ส่วนใหญ่ผู้ที่แสดงความคิดเห็นก็จะเป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ใหญ่บ้านส่วนการมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve) การมีส่วนร่วมสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) และการมีส่วนร่วมในระดับมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower) ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีส่วนร่วมแต่อย่างใด เมื่อมีการทำประชาคมเสร็จแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็ไม่ได้มาชี้แจงอะไรอีกเลยจนกว่าจะถึงปีถัดไปก็จะมาทำประชาคมใหม่อีกครั้งหนึ่ง

1.2 สรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ปัจจัยหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัดพบว่าแรงจูงใจภายในได้แก่คุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีในระดับปรึกษาหารือ (To Consult) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนการมีส่วนร่วมในระดับอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์ และปัจจัยด้านองค์กรได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ในทุกระดับอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

1.3 สรุปผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านบุคคลที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือแรงจูงใจภายในได้แก่คุณลักษณะส่วนบุคคลและเจตคติส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่รางวัลหรือผลประโยชน์ชื่อเสียงหรือการได้รับการยอมรับและการได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 สรุปผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัยด้านปริมาณพบว่า ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ตัวแปรอิสระด้านบุคคล และเจตคติสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ร้อยละ 33.30 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลและเจตคติ เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนสอดคล้องกับการศึกษาเชิงคุณภาพ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเข้าไปเกี่ยวข้องไม่มีหน้าที่โดยตรงไม่เห็นประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับเสียเวลาในการประกอบอาชีพไม่มีค่าตอบแทนส่วนปัจจัยด้านองค์การตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ร้อยละ 33.3 ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า

1.5 สรุปผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติส่วนปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่าส่งผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจัยด้านประชาชนต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีเจตคติ ที่ดีต่อการมีส่วนร่วมส่วนปัจจัยด้านองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้นผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ ดังนี้

1 อภิปรายผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการวิจัยที่พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย โดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (To Consult) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) การมีส่วนร่วมในระดับเข้าไปเกี่ยวข้อง (To Involve) และการมีส่วนร่วมในระดับมอบอำนาจให้ประชาชน (To Empower) ตามลำดับผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

2 อภิปรายผลการวิจัยความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

สำหรับการอภิปรายผลในหัวข้อนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 ที่ระบุว่า “เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในจังหวัดสุพรรณบุรี” และตอบวัตถุประสงค์ข้อ 3 ผลจากการศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และส่งต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 อภิปรายผลปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

สำหรับการอภิปรายผลในหัวข้อนี้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 4 และตอบวัตถุประสงค์ ข้อ 5 ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า $F = 23.810$, ค่า $P\text{-value} = 0.000$) โดยตัวแปรอิสระปัจจัยด้านบุคคล ด้านแรงจูงใจภายใน ประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติ สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ ร้อยละ 33.3 ($R = .333$) ซึ่งตัวแปรนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงระดับการมีส่วนร่วมได้ร้อยละ 11.1 ($R\text{-square} = .111$) ส่วนปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมได้อย่างมีนัยทางสถิติ (มีค่า $F = 11.559$, ค่า $P\text{-value} = 0.000$) ประกอบด้วยตัวแปร หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่าสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ร้อยละ 33.0 ($R = .333$) ซึ่งตัวแปรนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงระดับ การมีส่วนร่วมได้ร้อยละ 10.9 ($R\text{-square} = .109$) ส่วนหลักความโปร่งใสและหลักความรับผิดชอบไม่ทำให้อำนาจในการพยากรณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนสูงขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปว่าปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจัยด้านบุคคล ตัวแปรแรงจูงใจภายในประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติ เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยตัวแปรหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่าเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

1 ผลจากการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด ในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย ตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุดคือการมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐโดยรัฐบาลต้องเร่งออกกฎหมายออกมารองรับสิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดขึ้นได้จริงในทางปฏิบัติ

2 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี และปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมพบว่าปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนหากพิจารณาในรายละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่าปัจจัยหลายตัวชี้วัดเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสมควรที่ภาคราชการจะต้องดำเนินการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

3 จากการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าปัจจัยทุกตัวชี้วัดเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทั้งในระดับบุคคล และในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจประสบการณ์และการในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาการมีส่วนร่วมในทุกๆระดับรวมทั้งร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตรวจสอบ และร่วมประเมินผลในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญของแผนพัฒนาและปฏิบัติได้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้เชิงนโยบาย

- 1 รัฐควรให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามนโยบายเรื่องการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2 รัฐควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1 ควรมีการศึกษาในเรื่องเดียวกันในเขตพื้นที่จังหวัดอื่น
- 2 ควรมีการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะตัวแปรอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กตัญญู แก้วหานาม. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล: ศึกษาเปรียบเทียบเทศบาลนครขอนแก่นกับเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. รายงานการวิจัย. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- [2] กนกวรรณ หยกอำนวยชัย. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- [3] กรมการปกครอง. (2537). คู่มือการปฏิบัติ งานสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- [4] กรรณิการ์ ชมดี. (2524). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.
- [5] กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] กรินทร์ ลิมากรณวิชัย. (2552). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของรัฐ. คอลัมน์ระดมสมอง.” ประชาชาติธุรกิจ, ปีที่ 32 (ฉบับที่ 4106), (วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2552).
- [7] เฟื่องฟ้า คุณารักษ์. (2530). ปัญหาและข้อจำกัดของการพัฒนาในการทำงานพัฒนาชุมชนตามหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชุมชน, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.
- [8] Ackoff, Russell L. (1970). A Concept of Corporate Planning. Pennsylvania: John Wiley & Sons, Inc.
- [9] Anthony, Robert N. (1965). Planning and Control System: A Framework for Analysis.
- [10] Boston: Division of Research, Graduate School of Business Administration, Harvard University.
- [11] Arnstein, Sherry R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. In JAIP 35 (4).
- [12] Asia Development Bank. (1998). Country Briefing Paper: Women in Thailand. Asia Development Bank.